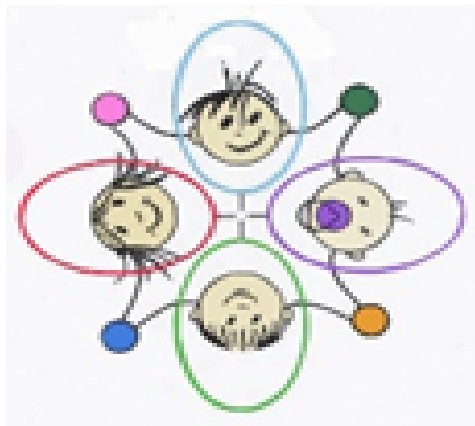

Den styrkede pædagogiske læreplan

Børnehuset Mælkevejen 0-2 år

2021

Område Auning

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold: <https://emu.dk/dagtilbud>

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den styrkede pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede

formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen <https://emu.dk/dagtilbud>. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi?

Kontaktoplysninger:

Adresse: Børnehuset Mælkevejen Sdr. Fælledvej 13,8963 Auning.

<https://www.google.com/maps/place/B%C3%B8rnehuset+M%C3%A6lkevejen/@56.4256324,10.3859232,507m/data=!3m2!1e3!4b1!4m5!3m4!1s0x464c21382f1e8cbd:0x4a0a25a0871a4a7f!8m2!3d56.4256295!4d10.388112>

E-mail: maelkevejen@norddjurs.dk

Telefon/mobil:89 59 32 40.

Hjemmeside: <https://omraadeauning.norddjurs.dk/omraade-auning>

Fakta: Børnehuset Mælkevejen åbnede d. 1. april 2016. Institutionen er placeret i umiddelbar nærhed af Auning Skole/SFO og Auning Idræts – og Kulturcenter. Børnehusets fysiske rammer såvel ude som inde er helt særlige. Der er en dejlig stor legeplads, højt til loftet og gode forhold indendørs. Der er 1 vuggestuegruppe, 3 børnehavestuer og en stue målrettet børn i § 32.

Børnehuset Mælkevejen er en aldersopdelt institution, som kan rumme op til 150 børn. Aldersopdelingen betyder som udgangspunkt, at børn fra samme årgang er i den samme gruppe og pædagogikken er målrettet den enkelte børnegruppens alder og behov. I vuggestuen og de aldersopdelte grupper tilbydes der indretningsmæssigt også et fysisk miljø, der er tilpasset børnenes alder, lige som aktiviteter og ture er målrettet den enkelte aldersgruppe

Kerneopgaven for Skole- og dagtilbudsområdet i Norddjurs Kommune.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ezwMerwnD8>

Foruden kerneopgaven arbejdes der med udgangspunkt i den systemisk anerkendende tilgang og ICDP.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag. ”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. ”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud. ”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre. ”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

- **Børnesyn**

Dagtilbudsloven: Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.

- **Dannelse og børneperspektiv**

Dagtilbudsloven: Dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

- **Leg og børnefællesskaber**

Dagtilbudsloven: Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

- **Læring**

Dagtilbudsloven: Læring skal forstås bredt, og læring sker eksempelvis gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Barnesyn:

Børn er forskellige og vi bruger forskellige indgangsvinkler til hvert enkelt barn. Vi er bevidste om at møde og rumme hvert barn, hvor det er. Samtidig skal barnet lære at indgå i et fællesskab og lære, hvordan man som person/menneske agerer i dette fællesskab. Vi viser barnet, at vi i et fællesskab deles om tingene, inviterer flere børn ind i legen og italesætter, hvad vi laver og viser kropsligt, hvordan vi er gode ved og for hinanden.

Vi tager os tid til at barnet får lov til at indtage miljøet, følger dets initiativ, barnet er medskabende i de lege og aktiviteter, som de voksne tilrettelægger.

Vi tilpasser vores rytme og struktur efter barnets udviklingstrin. Dette i forhold til hverdagens indhold og rutinerne i det.

Vi rummer børnenes forskelligheder og støtter op om forskellighederne ved, at vi voksne tilpasser os. Det er med til at skabe en ro i børnegruppen, hvor det enkelte barn dannes og føler sig set, hørt og forstået.

Vi prioriterer at skabe en hverdag, hvor struktur og rutiner er genkendelige for barnet. Vi arbejder pædagogisk med børnene i mindre grupper, hvor læring, leg og udvikling kan støttes af den voksne. Igennem de skabte mindre grupper af børn bliver relationsarbejdet højnet.

Vi oplever, at vi gennem vores understøttende arbejde og ved at italesætte barnets gøremål, ser barnet mestre færdigheder og dermed får styrket selvtilliden. Vi følger barnets initiativ og italesætter det barnet formår og den læring, som de er i gang med og skaber derved rum for kontinuerlig udvikling.

Vi understøtter barnets initiativer ved at følge op og være undersøgende. Vi giver barnet valg i løbet af hverdagen, eksempelvis spørger vi barnet om, hvad det kan tænke sig at lege med? Vil du tegne? Vi inddrager dem også i praktiske gøremål, hvor barnet kommer i centrum for egen udvikling.

Dannelse og børneperspektiv:

Vi observerer barnet og følger dets initiativer. Vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og iagttagelse af dets leg og interesser. Dette gør vi eksempelvis ved at lege med, når barnet leger med legetøj og henvender sig til os og derved viser vi interesse for deres initiativ.

Vi benævner det barnet gør og på den måde viser vi, at barnet bliver set, hørt og forstået. Vi er foran, ved siden af og bagved, så vi kan understøtte barnets udvikling og læring. Vi guider eksempelvis barnet ved at være ved siden af, når det skal øve sig i at tage sko på.

Vi stiller åbne spørgsmål, så barnet har mulighed for at fortælle. Vi er lyttende og undersøgende i vores tilgang til barnets oplevelser og fortællinger, så der skabes en dialog.

Vi inddrager barnet i processer, hvor barnet har mulighed for at vælge til og fra. Et åbent spørgsmål i en spisesituation kan eksempelvis være "Hvad har du med i madpakken i dag?", hvortil barnet har mulighed for at fortælle om madpakkens indhold og vi kan dertil spørge ind til, hvad barnet gerne vil starte med at spise.

Når vi giver barnet valgmuligheder, inddrager vi altid vores pædagogiske kendskab til barnet og dets nærmeste udviklingszone; hvad og hvor mange valgmuligheder kan barnet forstå og respondere på. Det kan eksempelvis være, at vi tilbyder barnet nogle forskellige aktiviteter at vælge imellem, når det har været i gang med noget, som er afsluttet. Eksempelvis "Nu vil du ikke lave puslespil mere, vil du så lege med LEGO eller skal vi gå ind og tumle på madrassen?".

Leg og børnefællesskaber:

Vi oplever at børnene er nysgerrige og at de gennem leg og aktivitet bliver anerkendt for den de er og det de kan.

Vi tilrettelægger læringsmiljøet ud fra pædagogiske overvejelser, børnegruppen, børnenes initiativer og udvikling.

Vi støtter og guider hver enkelt barn og laver små læringsmiljøer, som henvender sig til den enkeltes NUZO. (Nærmeste Udviklings Zone)

Vi involverer os og leger med i børnenes lege og hjælper dem ind i fællesskabet.

Vi benævner børnene og deres gøren.

Vi er undersøgende på læring og udvikling hos børnene gennem vores helt nære og daglige kontakt og gennem de pædagogiske miljøer vi skaber.

Vi arbejder pædagogisk med at inddrage børnene i fællesskabet ved at invitere dem ind i legen, benævne deres navn og støtte dem i at vise hvad de kan og skal og må.

For at opbygge gode relationer kræver det vores tilstedeværelse og nærvær, hvor vi går foran, ved siden og bagved. Vi skal hjælpe alle børnene med at blive inviteret med ind i de lege og aktiviteter, som opstår i børnegruppen.

Vi byder alle vores nye familier velkommen i INFOBA, så andre forældre er orienteret omkring, at en ny familie starter hos os.

Vi oplever at forældrene hilser på hinanden og snakker sammen. Vi oplever at vores forældre er opmærksomme på de andre børn, når de er i huset.

Vi oplever at musik og aktiviteter i samlingsstunde skaber velfungerende børnefællesskaber. Alle børnene bidrager med det, de kan og spejler sig meget i hinanden.

Læring:

I Område Auning har vi arbejdet med en fælles definition på læring. Med udgangspunkt i denne definition ser vi læring som en kognitiv proces, hvor barnet mestrer nye færdigheder og udvikler sig fra A til B. Alle små skridt ud i en ny oplevelse er læring, alle små succeser er læring og alle små / store "bump" på vejen er læring.

Læring sker ved, at den voksne går foran, den voksne har planlagt legen / aktiviteten, den voksne går ved siden af – hvor barnets ideer gribes i nuet, hvor barnet er med til at forme legen / aktiviteten og hvor de voksne også går bagved og følger barnet, mens barnet lærer af deres egne erfaringer. Barnet lærer både af de voksne, men også i relationen til og med de andre børn.

Optimal læring hænger sammen med barnets trivsel og tryghed. Barnet skal møde nærværende og anerkendende voksne, der er aktivt deltagende på barnets niveau og i øjenhøjde. Barnet skal gives plads til at sige til og fra, støttes hvis det er usikkert, barnet skal have lyst til at prøve igen i eget tempo og med fokus på barnets nærmeste udviklingszone NUZO.

Det gør vi ved dagen igennem at sætte ord på handlinger og vise barnet vejen. Ved at være gode/positive rollemodeller. Vi guider barnet i den rigtige retning ved at være støttende og opmuntrende, vi fejrer store og små succeser. Når børnene møder rolige, tålmodige, iagttagende og autentiske voksne, der skaber forudsigelighed ved at fortælle, hvad der skal ske ved skift i hverdagen, gennem struktur og gennem gentagelser og genkendelighed. Børnene skal gribes i nuet med nysgerrige og engagerede voksne.

Vi planlægger vores pædagogiske læringsmiljø således, at vi tager højde for børnegruppens sammensætning, alder og køn.

Vi er opmærksomme på, at læring også sker i de helt små dagligdags gøremål og ageren. Eks: At lære at "vente" på at skulle ud på legepladsen eller vente på sin madpakke, men også gennem planlagte voksenstyrede aktiviteter og temaer med fokus på den kropslig udfoldelse, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling.

Vi undersøger gennem fælles refleksion, hvordan vi og om vi lykkedes med at tilrette gode læringsmiljøer. Vi synliggør læringen og aktiviteter/temaer gennem dokumentation som billeder og små skrivelser til forældrene.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. "

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives lære, udvikle sig og dannes?

Vi skaber nogle fysiske læringsmiljøer for børnene, hvor der er mulighed for at følge børnenes initiativ og stille de åbne spørgsmål. Vi skaber også læringsmiljøer ud fra børnegruppens interesser, alder og behov. Både behov for genkendelighed, forudsigelighed og den pædagogiske struktur, som vi ser der er behov for. Vi er opmærksomme på og tilrettelægger vores pædagogiske hverdag, sådan at læringsmiljøet både rummer de stille aktiviteter, muligheder for fordybelse og mulighed for vilde tumlelege.

Vi flytter os efter børnene, så når vi ser et barn er optaget af noget, så kan vi være undersøgende og nysgerrige på, hvad det laver, ved at spørge ind til det, gå med der hen hvor barnet vil vise noget eller hjælpe det videre med aktiviteten, hvis noget bøvler.

Vi stiller åbne spørgsmål, så barnet har mulighed for at svare eller fortælle. Eksempel: et barn leger i dukkekrogen, barnet rækker koppen til den voksne, den voksne siger, "mmmm, hvad har du lavet der?" Dette gør vi for at benævne barnets initiativ og understøtte barnets sproglige udvikling. Barnet øver sig i at indgå i relationen barn /voksen og i at indgå i et fællesskab, hvor vi sammen skaber sammenhæng i initiativet.

Børn spejler sig i hinanden og vi voksne. Og når de når en vis alder inviterer de hinanden ind i legene og de benævner hinandens navne. Det understøtter vi ved at være deltagende i de lege og aktiviteter, som vi og børnene sætter i gang.

Vi spørger ind til børnenes interesser ud fra de planlagte aktiviteter, vi sætter i gang. Eksempelvis har en voksen lavet et tegnebord klar og henvender sig til barnet, som står ved bordet og kigger, måske peger, og spørger om det vil op og tegne? Dette betyder, at barnet er medskaber og bliver hørt.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring

I område Auning er bestyrelsen i gang med at udarbejde principper for områdets dagtilbud og dagpleje. I arbejdet med dannelse og børneperspektiv er følgende kommet til udtryk:

Vi skal have respekt for alle og der skal være plads til alle. Vi taler pænt til hinanden i alle relationer, både som forældre, børn og personale. Vi inddrager børnenes perspektiv i udvikling og evaluering af vores læringsmiljøer. Vi arbejder med demokrati for alle børn, hvor vi arbejder med at udvise gensidig respekt og forståelse for forskelligheder. Vi har fokus på at være en god ven og at alle børn skal opleve succesoplevelser. I det daglige samarbejde kommunikerer vi med forældrene om barnets trivsel, oplevelser, anekdoter og anden viden om barnet og dets verden. Bestyrelsen vil med princippet sætte fokus på følgende:

Respekt for alle. Maner, bordskik. Selvhjulpenhed. Sproglig dannelse: taler pænt til hinanden, kommunikation. Børnedemokrati i dagligdagen: griber børnenes ideer. Vi sætter rammen og børnene vælger indholdet, Inddragelse af børnene. Forståelse for demokrati - arbejde med forståelse for demokrati i alle børnene aldre. Omstillingsparat i forhold til børnenes perspektiver – følge børnenes spor. Struktureret hverdag – forudsigelighed – genkendelighed. Børnefællesskab – hvordan er man en god ven, hvordan man opfører sig i forskellige sammenhænge – hvordan træffer vi beslutninger i fællesskab. Et læringsmiljø som kan rumme alle og inddrager alle – alle børn skal opleve succesoplevelser. Fokus på forskellighed – vi er alle forskellige men ligeværdige.

I det kommende arbejde med principper i bestyrelsen for læringsmiljøer, børnefællesskaber og legen vil der sikkert være mange tråde at trække fra dannelse og børneperspektiv.

Det er derfor vigtigt for os, at der er sammenhæng mellem hjemmet og institutionen. Dette kan være små fælles tiltag, hvor der er fokus på den samme læring hos barnet både i hjemmet og i vuggestuen, som eksempelvis, hvad hedder bondegårdens dyr.

Vi er også opmærksomme på at spørge ind til barnets dagligdag derhjemme, hvor vi oplever, at forældrene gerne vil fortælle os, hvad de oplever og laver sammen med deres barn. Vi oplever, at der er en gensidig åben og respektfuld dialog. Vi er undersøgende i vores sproglige henvendelse til barnet og forældrene, det kan eksempelvis være, ”har du haft en god weekend”, ”Hvordan har barnet sovet i nat? ”.

Vi rådgiver og vejleder forældrene med udgangspunkt i barnets verden. Vi er undersøgende og faglig funderet i vores kommunikation med forældrene.

Vi skaber relationer forældre/personale ved at være åbne og imødekommende. Vi henvender os til barnet og dets forældre, når vi ser dem og har øjenkontakt med dem begge.

Vi ved, at vi er nogenlunde gode til at holde vores forældre informeret gennem billeder og små skrivelser. Eksempelvis. Har vi være udenfor i dag og hvad har vi lavet.

Vi ved gennem dialog på forældremøder og den daglige dialog, hvordan forældrene oplever vores fælles samarbejde. Vi justerer vores praksis i forhold til den fælles dialog.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi arbejder med struktur, gentagelser og genkendelighed gennem hele dagen. Dette er med til “at få alle børn med”. Og kendskabet til det enkelte barn er vigtigt, så relationsdannelse og gode som svære snakke med forældrene omkring deres barn, er noget vi arbejder med hver dag. Igennem det tætte samarbejde med forældrene er vi orienterede og bevidste om, hvis et barn er i en udsat position og vi kan tidligt handle derpå.

Vi guider og understøtter barnet i dagligdagen gennem de lege, aktiviteter og hverdagssituationer, som barnet møder. Vi går forrest, ved siden af og bagved, når vi oplever at et barn har brug for det, så barnet trygt kan afprøve muligheder, eksperimentere og udfordre egne kompetencer.

Vi udviser omsorg og nærvær for barnet, så det trygt kan udvikle sig og frit kan øve sig. Vi understøtter barnet i dets udvikling og læring ved at følge barnet i dets eget tempo. Vi voksne deler de gode historier med hinanden og barnets forældre. Det kan f.eks. være et barn, som lige er startet i vuggestuen for tre dage siden og som græder i afleveringssituationen, hvilket er naturligt, da barnet føler sig utrygt, ikke har den tætte relation endnu og ikke kender miljøet og rytmen endnu. Men på trods af forberedende snakke med forældrene, vores pædagogiske guidning af barnet, så finder barnet ofte ro på armen af en voksen og sammen kan man udforske miljøet og hilse på nogle af de andre børn. Barnet bliver optaget af det der sker og kommer i gang med at lege. Det er vigtigt at fortælle kollegerne og forældrene om barnets start og at vi sammen finder den bedste måde for barnet af føle sig tryk på, derved rummer vi barnet, mens det er i en udsat position.

Vi forbereder barnet på overgange ved at italesætte og vise det, som skal ske og derved skabe forudsigelighed. Vi justerer os i forhold til barnets behov og NUZO.

Vi tilpasser vores læringsmiljøer efter barnets og børnegruppens sammensætning, hvor behov og ønsker bliver tilgodeset. Dette kan eksempelvis være at et barn har brug for at sidde ved en voksen og have tæt kontakt i kortere eller længere tid. Vi er opmærksomme på det barnet selv kan og byder ind med, og anvender det i vores pædagogiske aktiviteter og læringsmiljøer.

Når vi oplever og ser, at et barn er i en udsat position, reagerer vi ved at tage faglige snakke omkring det sete, inddrager forældrene og sætter pædagogiske tiltag i værk, så vi giver barnet de bedste forudsætninger for at komme i god trivsel og ud af den udsatte position. Vi har pædagogiske værktøjer, som vi gør brug af i

vores hverdag og der er rig mulighed for, at vi tager faglige og pædagogiske diskussioner på vores teammøder, hvor vi kan have fokus på det enkelte barn, familien og det, som vi tænker skal sættes i værk. Ligeledes har vi et godt samarbejde med Trivsel og Læring.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I arbejdet med at fremme børns dannelse, trivsel, udvikling og læring, benytter vi lokalsamfundets mange muligheder.

Vi går på biblioteket, hvor vi læser og låner bøger, der understøtter de temaer, vi arbejder med.

Vi besøger Gl. Estrup Herregårdsmuseum, hvor der er mulighed for at se dyr, køer, heste, grise, kaniner, men også opleve kulturhistorie i børnehøjde.

Vi besøger den lokale dyrehandel, som fortæller om dyrene og om hvordan dyr skal passes.

Vi besøger skoven i Porsbakkerne, hvor vi leger lege, hvor kroppen bruges og sanserne er i brug, vi lytter til fugle, der fløjter og råger, der skræpper. Vi taler om årstidernes skiften, og ser og oplever bladenes forskellige farver på træerne gennem året.

Vi udsmykker og er kreative i forbindelse med de lokale butikker særligt ved højtiderne. Vi besøger kirken hver jul og børnene får fortalt historie og vi synger sammen.

Vi oplever, at børnene lærer noget om det lokalsamfund, som de bor i og er tilknyttet. De kender til de steder, som vi besøger og udviser glæde, når vi genkender eller genbesøger steder.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed. ”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi har et børnemiljø, hvor vi ser og oplever, at børnene spejler sig i hinanden, inviterer hinanden ind i lege og har plads til at fordybe sig. Vi øver børnene i at skabe små venskaber og i hvordan man behandler hinanden på en respektfuld måde og at vi ikke alle er ens.

Vi følger børnenes initiativer og tilpasser vores pædagogiske aktiviteter efter børnenes formåen. F.eks. når vi lægger puslespil, så hjælper vi børnene med at få et puslespil, som passer til barnets udvikling

Vi respekterer, når et barn siger fra eksempelvis over for en aktivitet og kun ønsker at se på og vi forsøger der igennem at motivere barnet til at prøve aktiviteten.

Vi ser, at børnene via leg lærer af hinanden og de ældste børn hjælper og giver de mindre omsorg.

Vi sørger løbende for at dele stuen op i mange små legeområder, så der både kan foregå byggelege, rollelege og kreative aktiviteter. Legemiljøerne tilrettes efter børnegruppens sammensætning og udvikling.

Vi sørger for, at der er et godt indeklima ved udluftning og gennem en god hygiejne.

Vi udsmykker stuen med de kreative ting, som børnene selv har lavet, og glædes over disse ophæng sammen med børnene og forældrene.

Vi bruger vores store legeplads med mulighed for at bruge kroppen på mange måder. Vi har plads til fordybelse i sandkassen, til at løbe op og ned af en lille høj, spille bold, køre på scooter og læse en bog på et tæppe.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer. ”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse. ”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Område Auning arbejder vi i den pædagogiske planlægning med at understøtte og skabe sammenhæng mellem de pædagogiske mål i læreplanstemaet og det pædagogiske grundlag.

I de daglige hverdagsrutiner med børnene, er der fokus på barnets læring ud fra barnets nærmeste udviklingszone.

Det er vigtigt, at de voksne har øje for læringen i de små microprocesser, der er i en hverdagssituation. Læringen kan f.eks. være i, at barnet skal tage overtøj på, når det skal ud på legepladsen. Hvordan er vejret, en snak om hvad tøj der passer til dagens vejr, at barnet selv skal tage sin jakke på, lyne eller knappe jakken, tage sko på, lukke velcrobånd eller binde snørebånd mm. Læringen for barnet kan tage udgangspunkt i flere områder i det pædagogiske grundlag, og i forskellige mål i de seks pædagogiske læringstemaer.

Det er vigtigt i denne sammenhæng, at de voksne har fokus på:

Kerneopgaven for Skole- og dagtilbudsområdet i Norddjurs Kommune.

KERNEOPGAVEN

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Se alsidig personlig udvikling.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. ”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Se alsidig personlig udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Se alsidig personlig udvikling.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Se alsidig personlig udvikling.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Se alsidig personlig udvikling.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

For at arbejde reflekterende, samt udviklingsorienteret i forhold til den pædagogiske praksis har vi udarbejdet nedenstående evalueringssmodel.

Modellen er det arbejdes redskab som benyttes, for at højne kvaliteten og for at tydeliggøre de konkrete fokusområder / microprocesser som personalet arbejder med i forhold til det enkelte barn, og den samlede børnegruppes trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Evalueringsmodel

Dato	Team / legestuegruppe
------	-----------------------

Tema til microproces:				
Fungere	Udfordringer	Se ske / mål	Aftaler / handlinger	Dokumentation og evaluering
<p>Understøttende spørgsmål: Hvad fungerer omkring det valgte tema?</p> <p>Hvad har vi gjort af tiltag?</p>	<p>Understøttende spørgsmål: Hvad gør vi voksne?</p> <p>Hvad gør børnene?</p>	<p>Understøttende spørgsmål: Hvad ønsker vi se ske?</p>	<p>Understøttende spørgsmål: Hvilke handlinger peger vores refleksion på?</p> <p>Hvordan handler vi?</p>	<p>Understøttende spørgsmål: Hvordan er målene nået i praksis?</p> <p>Hvordan får vi fat på børnenes perspektiv?</p> <p>Hvordan kan vi undersøge praksis systematisk? (Dokumentation)</p> <p>Analyse: Hvad viser vores indsamlede dokumentation.</p> <p>Hvad har ændret sig siden sidst? Hvad gør de voksne? Hvad gør børnene?</p>
Skriv her:				

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

>Skriv her.<

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

[Pædagogisk læreplan](#)

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC